

21. november 2025

UKA 2025/135

Kalaallit Nunaanni nunaqarfinni tamani ingerlatsinissamut akuersissuteqarfiullutik qulimiguulinnut mittarfinnik pilersitsinissamut, pioreersunillu aserfallatsaaliuinissamut, kingusinnerpaamik UKA2026-mut, Naalakkersuisut sanaartornissamut pilersaarusiornissaannut (projektering) peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Jens NapätôK', Naleraq)

Siumup anguniarpaa nunatsinni angallanneq isumannaatsuussasoq, tamanut periarfissaqartitsisoq aammalu attaveqaatilersorsimaneq inuiaqatigiit tamarmiusut pillugit ineriartortinneqartuartoq.

Angallannerup aqqissuussaana nunaq inuisa pisariaqartitaannut naapertuuttumik eqaatsumik ineriartortinneqartariaqartooq Siumumi isumaqarpugut, taamaalilluni sumiiffinni tamani angallanneq – nunakkut, imaatigut silaannakkullu angallassinert tamarmik pineqarpata ineriartortinneqartuarnissaat anguneqarsinnaaqqullugu.

Siumumi isumaqarpuguttaaq silaannakkut angallassineq eqqarsaatigalugu mittarfiit piusut pilersinneqartussallu ineriartortinneqarnerat annertusisariaqaripput, taamaaliornikkut silaannakkut angallassineq isumannaannerusoq ataqatigiinnerusorlu pilersissinnaajumallugit.

Mittarfeqarfiit heliportillu nunami atortorissaarutaat pisoqalisimasut ullutsinnullu naleqqussartariaqartut taarsersorneqarnissaat pisariaqarlunnartooq Siumumi isumaqarpugut, taamaalioruttami silaannakkut angallassineq patajaannerusoq pilersinneqassasoq isumaqaratta.

Nunatta attaveqaasersuutitigut ineriartortinneqarnerani Siumut siuttuulluni suleqataasarsimani soorunami ulloq manna tikillugu tulluusimaarutigaaqut, ilaatigummi illoqarfippaaluit suluusalinnut mittarfittaartitersimani sulianut angisuunut ilaalluinnartut eqqaaginnartigit, taakkuullutillu massakkut aamma innuttaasunut assartukkanullu pitsaasumik amerlasuutigut atugassaqartitsisut. Soorunalumi aamma mittarfissuit kiisalu nunatta kujataani mittarfiliorneq aamma eqqaanngitsoorneqarsinnaanngillat.

Nassuerutigisariaqarparpulli nunarujussuarmi isorartuumi, inukeqisumi siammasissumillu najugaqarfigineqartumi angallannerup tungaatigut kikkut tamarmik iluarisaannik aqqiisoqarsinnaanngimmat, aammalu sumiiffinni arlalinni angallassinert tapiissutitaqanngitsumik naammassineqarsinnaanngimmata. Taamaammat angallannikkut naleqqussaajuartariaqarpugut

innuttaasut, inuussutissarsiortut takornarissallu angallannerannut nunatsinnilu ineriartornermut pitsanngorsaataasumik ineriartortitsiviusumillu.

Taamaammat Siumumi isumaqartuarsinnarpugut "aaqqiissutaagallartunik" periuseqarluni angallannermik aaqqissuussisarnerit atorunnaartariaqarigut, siunissamulli isigisumik innuttaasut aningaasaqarniarnerannik pingaartitsisumik nunatsinnullu pissutsinut tamanut pitsaanerpaamik angallannerup iluani aalajangiinissarput aqqutissiuullugu ingerlagasuaqqittariaqartugut.

Namminersulernittami kingorna inuiaat Kalaallit nunaminnut annertunerusumik oqartussaanerulernerisa kingunerisaasa ilagaat aningaasaqarnikkut aningaasarsiornikkullu namminiilivinnissamut atatillugu periarfissanik annertusaanissaq. Taamaattumillu aamma angallannikkut pisariillisaaneq aqqutigalugu aningaasartuutikillisaanissaq aningaasanillu isaatitsinerunissat avaqqunneqarsinnaangitsut Siumumi isumaqarpugut - matumani aamma nunaqarfiit isorliunerusullu sulii ullumikkornit tikikkuminartuusariaqarnerat eqqarsaatigalugu.

Siumumilu aamma pingaaruteqartut isumaqarfigaarput sineriammi mittarfinnik inerisaaqqinnissat eqqarsaatigalugit anginerusumik eqqarsarluta ingerlariaqqittariaqartugut, tassalu nunaqarfinni aammalumi illoqarfinni mikinerusuni, soorlu Nanortalimmi, Narsami, Kangaatsiami, Qeqertarsuarmi, Qasigiannguani, Uummannami Tasiilamilu (Ittoqqortoormiit sanaartorfigineqartussanngormata taanngilagut) suluusalinnut mittarfiliornissat pilersarusiornerat pimoorullugu ingerlattariaqaleripput Siumumi isumaqarpugut.

Siunnersuuteqartup anguniagaa, tassalu Kalaallit Nunaanni nunaqarfinni tamani ingerlatsinissamut akuersissuteqarfiullutik qulimiguulinnut mittarfinnik pilersitsinissamut, pioreersunillu aserfallatsaaliuinissamut, Naalakkersuisut sanaartornissamut pilersarusiornissaannut siunnersuut Siumumiit tunngaviusumik tamakkiisumillu isumaqatigaarput anguniakkatsinnullu naleqquttuutillugu.

Naalakkersuisut akissuteqaateqarnerminni oqariatuutigaat angalasunut pissutsit pitsaasuunissaat aammalu qulimiguulinnut mittarfiit pitsaasumik pitsaassuseqarnissaat qulakkeerniarlugu Naalakkersuisut sulisut, tamanna Siumumiit tusarluarnartut isumaqarfigaarput, taamaattorli suliat maannamut suusimanersut annertunerusumik paasisaqarfigissallugu pissusissamisoortut isumaqarfigalutigu.

Naggataatigut Siumumiit isumaqarpugut siunnersuut manna anginerusunngorlugu tunaartaqartumik, tassalu nunaqarfiit kisiisa mittarfiliorfigineqarnissaat imaluunniit aserfallatsaaliiffiqineqarnissaat pinnagu, mittarfeqarfiit ataanni pioreersut pilersinneqartussallu aamma ilanngullugit sanaartornissamut pilersaarummik suliaqartariaqalersugut. Taamaattoq ataatigut titarlugu, tassalu nunaqarfiit mittarfeqanngitsulluunniit pingaarnertut salliullugit aaqqiivigineqarnissaat naqissusertariaqaripput Siumumi isumaqarpugut aammalu nunaqarfiit mittarfipalaanngualerlugit atugassaqartitsineq tamaanga killeqartariaqalerpoq, ilaatigummi atortorissaarusuinikkut ima kinguusaatigisoqarpoq, qulimiguulinnik mittarfiit qulleqanngillalluunniit, nappartapalaannguanillu allunaasalersukkanik ungalulersuinnagaallutik. Tamanna ajorpoq – ineriartortitseqqittariaqarpugut.

Siunnersuut manna aammalu Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat ataatsimiititaliami nalilersorluarneqarnissaat Siumumiit kissaatigaarput, taamaattorli Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat ima paasivarput, Aningaasanut inatsimmut pisussaaffiliinissartik mianersuukkamikku allannguutissatut siunnersuuteqartut, taamaattorli siunnersuuteqartup siunnersuutaa paasilluarparput, tamannalu aallaaviusariaqartoq isumaqarluta.

Qujanaq.

Anders Olsen, Siumut